

Thomas More Mechelen-Antwerpen
Bachelor in de Toegepaste Architectuur
(professioneel gerichte bachelor)

30 november 2017

Inhoud

1	Samenvattend advies van de visitatiecommissie	3
2	Beoordeling per generieke kwaliteitswaarborg	6
2.1	Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau	6
2.2	Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving	9
2.3	Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau	14
3	Domeinspecifieke leerresultaten	18
4	Beoordelingsproces	19
5	Overzicht oordelen	20
	Bijlage 1: Basisgegevens over de instelling en de opleiding	21
	Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten	22
	Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie	23
	Bijlage 4: Programma locatiebezoek	25
	Bijlage 5: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten	27
	Bijlage 6: Lijst met afkortingen	29

Samenvattend advies van de visitatiecommissie

De visitatiecommissie (hierna: de commissie) die de Bachelor in de Toegepaste Architectuur (professioneel gerichte bachelor) heeft beoordeeld, brengt een positief advies uit aan de NVAO. Zij baseert haar oordeel op het informatiedossier, het materiaal dat tijdens het locatiebezoek ter inzage lag en de gesprekken die tijdens het locatiebezoek zijn gevoerd.

De hogeschool Thomas More in Mechelen wil starten met de opleiding Toegepaste Architectuur. Die zal complementair zijn aan haar huidige aanbod in verwante opleidingsdomeinen, met name bachelor in de Interieurvormgeving en bachelor-na-bachelor Meubelontwerp, beide in Mechelen, en bachelor in de Bouw in Geel.

De commissie vindt dat het beoogde eindniveau van de nieuwe opleiding qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen weerspiegelt die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan een bacheloropleiding.

Volgens het profiel van de opleiding vormt de afgestudeerde de schakel tussen alle betrokkenen in een architecturaal project. Hij is multifunctioneel inzetbaar en sterk in communicatie en werken in teamverband. Hij is technisch onderlegd om architectuurprojecten te helpen realiseren en maakt daarbij vlot gebruik van digitale pakketten, zoals CAAD (Computer Aided Architectural Design) en BIM (Building Information Modelling). Tijdens de gesprekken werd duidelijk dat de opleiding Toegepaste Architectuur een nieuwe benaming is voor de vroegere opleiding tot assistent-architect. De afgestudeerde wordt niet betrokken bij het ontwerpen zelf, wat de taak en de juridische verantwoordelijkheid blijft van het beschermd beroep van architect. Hij zal vooral een rol spelen in de voorbereiding van de werf bij complexe grootschalige projecten.

De meeste opleidingsspecifieke leerresultaten van deze opleiding (OLR's) zijn duidelijk en corresponderen letterlijk met de domeinspecifieke leerresultaten (DLR's), die recent gevalideerd zijn door de NVAO. De commissie vindt evenwel dat sommige OLR's niet duidelijk het onderscheid maken met de taak van de architect. Het misverstand wordt ten dele veroorzaakt door de gepretendeerde ambitie om de student tot de schakel tussen de betrokken partijen op te leiden. Daarom adviseert ze dat de opleiding deze OLR's nuanceert tot realistische leerresultaten voor een bachelorniveau, en zo de ambiguïteit in de domeinspecifieke leerresultaten omzeilt. De vertaling van OLR's naar gedragsindicatoren is helder en geeft een helder kader voor de studenten, zo vindt de commissie.

Inhoudelijk zit de focus van de opleiding juist, maar de communicatie daarover moet duidelijker en scherper worden, zo beveelt de commissie aan. Het moet duidelijk zijn dat de afgestudeerden vanuit hun kennis van bouwtechniek aan het bouwproces kunnen bijdragen vanuit verschillende invalshoeken: ter ondersteuning van de architect, de aannemer en de opdrachtgever/projectontwikkelaar, niet als centrale tussenpersoon tussen de verschillende schakels.

Het programma is volgens de commissie logisch opgebouwd, met vier duidelijke pijlers en zeer diverse leer- en werkvormen, gericht op de beoogde resultaten.

Het programma van de pijler Architectuur en Context is evenwel beperkt tot een geschiedenis van architectuurstijlen, en ethiek en deontologie. Het verdient volgens de commissie een meer praktijkgerichte invulling. De commissie beveelt ook aan om in de pijler Architectuur en Management de rol van de projectontwikkelaar duidelijk in het programma te integreren.

De architecturale praktijk komt aan bod in het projectatelier en in het portfolio van de student. In hun portfolio doorlopen studenten een bepaald traject, waarin ze kritisch nadenken over hun sterktes en zwaktes, de verwachtingen van de sector, de richting die ze uit willen gaan en hun ervaringen en realisaties op die weg. De opleiding geeft hierbij een goede omkadering, zo blijkt uit de gesprekken.

De Campus Faydherbe, waar vandaag al de opleiding Interieurvormgeving gevestigd is, vormt een prima leeromgeving voor de nieuwe opleiding, zo bleek tijdens de rondleiding. De commissie vindt het ook zeer positief dat studenten met hun vragen en problemen bij de studie continu terecht kunnen bij een docent in het documentatiecentrum.

De commissie waardeert ook de initiatieven van de Faydherbe Academie, een extra-curriculair programma van uitstappen, lezingen en films gerelateerd aan architectuur. Het huidige aanbod zal worden uitgebreid ten behoeve van de studenten Toegepaste Architectuur.

Voor deze nieuwe opleiding zijn heel wat docenten beschikbaar uit de bestaande aanverwante bacheloropleidingen. De commissie steunt de hogeschool in haar voornemen om daarnaast nieuwe profielen aan te werven die het opdrachtgeverschap en projecten op grotere schaal in het programma kunnen integreren, gericht op de nieuwe bacheloropleiding.

De opleiding heeft een adequaat systeem van toetsing, zo stelt de commissie vast. Het evaluatiemodel van de opleiding is gevarieerd, sterk praktijkgericht en aangepast aan de beoogde leerresultaten. Het gaat vooral om casustoetsen of projecttoetsen gebaseerd op een authentieke casus, peer- en selfassessments, praktijktoetsen, vaardigheidstoetsen en portfolio-assessments. Voor de evaluatie van opleidingsonderdelen wordt zoveel mogelijk gewerkt met een vierogenbeleid.

De beoordeling van het portfolio vindt de commissie goed geregeld. Het portfolio bevat een operationalisering van de leerresultaten van de student, die hij zelf opvolgt. Ook de docent volgt mee op of de student de lat haalt, onder meer via de leerresultatenbarometer, de leergroepen, de bezoeken van de begeleider op de werkplek. Daarnaast beoordeelt een jury geregeld de evolutie van het portfolio.

De commissie vindt het positief dat bij de beoordeling van de student altijd iemand van het werkveld betrokken is. Ze ondersteunt de opleiding in haar voornemen om voldoende externe ogen te laten meekijken bij de eindbeoordeling van het traject. Ze beveelt ook aan om OLR1 gradueel te formuleren (wanneer is het voldoende, goed of zeer goed?). Dit kan studenten helpen bij het werkplekleren en bij de evaluatie aan het einde van de opleiding.

Den Haag, 30 november 2017

Namens de commissie ter beoordeling van de toets nieuwe opleiding
Bachelor in de Toegepaste Architectuur (professioneel gerichte bachelor) van de Thomas
More Mechelen-Antwerpen,

Bernard Colenbrander
(voorzitter)

Bea Bossaerts
(secretaris)

1 Beoordeling per generieke kwaliteitswaarborg

1.1 Generieke kwaliteitswaarborg 1: beoogd eindniveau

Het beoogd eindniveau weerspiegelt qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan de opleiding.

Bevindingen:

Thomas More wil starten met de opleiding Toegepaste Architectuur. Uit regionaal marktonderzoek van de instelling blijkt dat het werkveld in de regio Mechelen-Antwerpen een bacheloropleiding wenst die aanvullend is bij de bestaande bacheloropleidingen in de bouw.

De instelling definieert het profiel van de opleiding als volgt: 'Een afgestudeerde Toegepaste Architectuur is de schakel tussen alle betrokkenen in een architecturaal project. Hij is multifunctioneel inzetbaar en is sterk in communicatie en samenwerken in teamverband. Hij is gebeten door de uitdagingen om een architecturale idee in zijn totaliteit te verwezenlijken, van gebouwen en interieurs tot meubelen. Hij volgt de technologische vooruitgang van constructies, materiaaltoepassingen en comfortoplossingen op de voet. Hij is technisch onderlegd om architectuurprojecten te helpen realiseren, vanaf de ontwikkeling van een schets tot en met de einduitvoering. Hij maakt daarbij vlot gebruik van de digitale pakketten, zoals CAAD (Computer Aided Architectural Design) en BIM (Building Information Modelling). Hij visualiseert en communiceert plannen, meetstaten en lastenboeken en past de geldende normeringen en bouwvoorschriften toe.'

Tijdens het gesprek met het bestuur werd het duidelijk dat de opleiding Toegepaste Architectuur een nieuwe benaming is voor het vroegere assistent-architect – een naamsverandering die door de Vlaamse overheid werd beslist. De afgestudeerde kan alle partijen betrokken bij het bouwproces technisch bijstaan. Hij neemt dus geen sturende rol op bij het ontwerpen zelf, wat de taak en de juridische verantwoordelijkheid blijft van het beschermd beroep van architect.

De tien opleidingsspecifieke leerresultaten van deze opleiding (OLR's) corresponderen letterlijk met de gevalideerde domeinspecifieke leerresultaten, maar werden in een andere volgorde geplaatst. De vertaling van de leerresultaten naar gedragsindicatoren is helder en zorgt voor een duidelijk en begrijpelijk kader voor de studenten, zo vindt de commissie.

De commissie vindt evenwel dat de domeinspecifieke leerresultaten en door de letterlijke overname eveneens de OLR's, een ambiguïteit bevatten: met name een mogelijke verwarring tussen de taak van bijstand en het werkelijke beslissingsniveau. Dit is meer specifiek het geval bij OLR's 1, 2 en 9 die zoals ze geformuleerd zijn ook geïnterpreteerd kunnen worden als corresponderend met de taken van de architect.

De commissie had ook vragen over de positie van de nieuwe opleiding tegenover de drie bestaande opleidingen rond bouw en architectuur in Thomas More: bachelor in de Interieurvormgeving en bachelor-na-bachelor Meubelontwerp, beide in Mechelen, en bachelor in de Bouw in Geel. Tijdens de gesprekken bleek dat deze uitbreiding van het aanbod conform is aan de onderwijsbevoegdheid van de instelling, en te maken heeft met de geografische ligging van de vestigingen en de complementaire inhoud van de voorgestelde opleiding. De ervaring bij Howest in Brugge, waar deze opleiding al bestaat, toont ook aan dat deze opleiding de bachelor in de bouw niet benadeelt, maar versterkt.

In verschillende gesprekken (bestuur, studenten, opleidingsverantwoordelijken) werd het duidelijk dat de bachelor Toegepaste Architectuur een leemte opvult in het aanbod. De studenten in interieurvormgeving geven aan dat veel studenten in het eerste jaar afhaken op creativiteit / ontwerpen en wiskunde, terwijl ze vooral technisch aangelegd zijn en bijvoorbeeld technisch tekenaar willen worden. De opleiding Interieurvormgeving kan zich verder profileren op ontwerp en creativiteit, terwijl Toegepaste Architectuur inzet op de technische aspecten in het proces van de verwezenlijking tussen het ontwerp en de oplevering, zo geven de opleidingsverantwoordelijken aan. Ze kunnen werken voor een van de bouwpartners in dienstverband, als freelancer of met een eigen gespecialiseerd bureau.

In het gesprek met het werkveld werd het duidelijk dat aannemers smeken om personeel dat goed geschoold is om een ontwerp te vertalen naar de realisatie, in samenspraak met alle bouwpartners. De groeiende complexiteit van projecten en gebouwen maakt dit urgent. Architecten van hun kant zoeken assistenten om hen bij te staan in hun complex en omvangrijk takenpakket. Ook opdrachtgevers en ontwikkelaars kunnen gespecialiseerde bijstand gebruiken bij de toetsing van intenties aan realisatiemogelijkheden. Die domeinen worden niet gecoverd door de huidige bacheloropleidingen in de bouw, zo geven de aannemers en de architecten aan. Er is bijvoorbeeld een groot tekort aan mensen die BIM onder de knie hebben en een virtueel bouwmodel kunnen opzetten. Architecten zijn op zoek naar personeel dat de digitale tekentechnieken beheerst en analysetools kan inzetten om het project te optimaliseren. Een grote openbare opdrachtgever geeft aan dat een afgestudeerde in Toegepaste Architectuur kan assisteren in verschillende processen van de DBFM-cyclus (Design-Build-Finance and Maintain), bijvoorbeeld wat betreft nieuwe contractvormen. Alle vertegenwoordigers van het werkveld zijn het erover eens dat teamwerk en communicatie cruciaal zijn voor de afgestudeerde, naast een stevige basiskennis van en inzicht in materialen, constructie, procesbeheer e.d. Het komt erop aan de bachelors Toegepaste Architectuur zo breed mogelijk vaktechnisch op te leiden, zodat ze met alle bouwpartners contacten kunnen uitbouwen tijdens de voorbereiding en de uitvoering van grootschalige projecten.

Een aannemer gaf aan dat hij van de afgestudeerden steun verwacht bij de analyse van een bouwproject. Hij vermeldde het voorbeeld van de keuze van de positionering en het draagvermogen gerelateerd aan het aantal benodigde torenkranen. Dat soort analyses wordt nu door beginnende burgerlijk ingenieurs uitgevoerd, die voor zulke taken eigenlijk te hooggeschoold zijn en verkiezen om zo snel mogelijk door te groeien naar het projectmanagement, waardoor zulke taken steeds opnieuw ingevuld moeten worden en ervaring verloren gaat.

De opleiding heeft zich gebenchmarkt met een aantal Nederlandse scholen. Ze wil studenten ook internationale ervaringen aanbieden, nu architectuurprojecten steeds meer door internationale teams worden gerealiseerd. In het dossier verwijst ze daarvoor naar internationale bouwbedrijven in de regio en naar partnerscholen in het internationaal netwerk van de bachelor in de Interieurvormgeving, die ook bouwtechnisch georiënteerd zijn.

Het aantal instromers werd geraamd op basis van een bevraging in het secundair onderwijs, een extrapolatie van de inschrijvingscijfers in West-Vlaanderen en demografische evoluties. De nieuwe opleiding zal break-even zijn met 120 inschrijvingen, zo geeft het bestuur aan.

Men verwacht instroom vanuit het algemeen, technisch en kunstsecundair onderwijs. De afgestudeerden kunnen eventueel doorstromen naar hogere opleidingen: na een schakeljaar naar de master of science in de Interieurarchitectuur of naar industrieel ingenieur bouwkunde; na twee schakeljaren naar de master of science in de Architectuur.

Overwegingen:

Op basis van het aanvraagdossier vond de commissie de focus van de opleiding te weinig helder. Tijdens de gesprekken heeft ze evenwel duidelijke antwoorden gekregen op haar vragen terzake. Zo bleek dat het schema waarin de afgestudeerde Toegepaste Architectuur de spil vormt van de driehoek architect – aannemer – opdrachtgever eigenlijk geen correcte voorstelling is. De afgestudeerde is inzetbaar bij elk van de betrokken partijen, maar staat niet centraal tussen deze partijen. Hij moet een verbindingsfiguur vormen tussen alle actoren, onder wie ook de veiligheidscoördinator en de projectontwikkelaar. Inhoudelijk zit de focus van de opleiding juist, maar de communicatie daarover moet eenduidiger en scherper worden, zo beveelt de commissie aan. Het moet duidelijk zijn dat de afgestudeerden op basis van hun kennis van de bouwtechniek aan het bouwproces kunnen bijdragen vanuit verschillende invalshoeken, maar dat ze daarom niet de samenhang van dit proces belichamen of dienen te garanderen.

De commissie adviseert de opleiding ook om drie OLR's genuanceerd te herschrijven in lijn met de domeinspecifieke leerresultaten, maar met een realistisch bachelorniveau voor ogen. OLR 1,2 en 9 kunnen immers ook ontwerpwerkzaamheden inhouden, die stricto sensu uitsluitend tot het metier van de architect en dus tot het masterniveau behoren: architecturale uitdagingen analyseren en oplossen (OLR1/DLR9), keuzes maken in elke fase van het architectuurproject (OLR2/DLR7) en architectuurprojecten uitwerken (OLR9/DLR5). De commissie adviseert om de ambiguïteit in deze formuleringen weg te werken. Dan zijn ze ook volledig in overeenstemming met het programma en kunnen ze bij toekomstige studenten geen verkeerde verwachtingen wekken. De commissie stelt volgende formulering voor:

- OLR 1: De bachelor Toegepaste Architectuur analyseert op een onderzoekgerichte manier het technische aspect van architectonische projecten of vraagstukken en lost die creatief en innoverend op.
- OLR 2: De bachelor Toegepaste Architectuur onderbouwt de oplossingen die hij voorstelt en communiceert daarover mondeling en schriftelijk met de betrokken bouwpartners.
- OLR 9: De bachelor Toegepaste Architectuur draagt bij aan architectuurprojecten met respect voor een internationale en interculturele context.

Tijdens de gesprekken is het ook duidelijk geworden dat het beroepenveld en de studenten nood hebben aan deze opleiding. De commissie vraagt zich evenwel af of de voorgestelde doorstroommogelijkheden allemaal even realistisch zijn.

Samengevat oordeelt de commissie dat het beoogde eindniveau van de opleiding qua niveau, oriëntatie en inhoud de actuele eisen weerspiegelt die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en/of het vakgebied worden gesteld aan een bacheloropleiding.

Oordeel: voldoende

1.2 Generieke kwaliteitswaarborg 2: onderwijsleeromgeving

De onderwijsleeromgeving maakt het voor studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Bevindingen:

Programma

De opleiding heeft het programma ontwikkeld samen met het werkveld: grote architectenbureaus, aannemers en opdrachtgevers uit de regio. Het werd recent geactualiseerd, rekening houdend met de feedback van het werkveld en studenten in de aanverwante opleidingen. Dat blijkt uit de gesprekken, uit de verslagen die de commissie kon inkijken en uit het document met actuele aanpassingen. De ECTS-fiches voor de eerste opleidingsfase geven een overzicht van elk opleidingsonderdeel.

De commissie vindt dat het programma logisch is opgebouwd, met vier duidelijke pijlers en zeer diverse leer- en werkvormen, gericht op de beoogde resultaten.

In de pijler Architectuur en Technologie is het programma nog recent aangepast. De namen van de opleidingsonderdelen die focussen op materialen, constructie en comfort zijn aangepast met de termen Ruwbouw, Afbouw en Interieurbouw in plaats van Bouw, Interieur en Meubel, zodat ze beter de lading dekken. Bouwfysica, met onder meer de actuele problematiek van de bouwhuid, zit hierin geïntegreerd. De commissie vindt dit evenwichtiger dan de oorspronkelijke versie van het programma, die sterker op interieur en vormgeving gericht was.

De pijler Architectuur en Digitalisatie verankert de digitale visualisatie van het bouwproces en BIM stevig in het programma, zo stelt de commissie vast. Het opleidingsonderdeel virtueel bouwen werd recent nog versterkt met zes in plaats van drie studiepunten in het tweede, derde en vierde semester. Het viel de commissie wel op dat tekenen niet als opleidingsonderdeel is opgenomen. De opleiding geeft aan dat studenten digitale tekennaarigheden verwerven in hun eerste projectatelier, dan volgen 2D en 3D en nadien wordt de link naar het parametrisch tekenen gelegd. Het wordt nog verder behandeld in lezingen van de Faydherbe Academie voor wie daarvoor interesse heeft.

In de pijler Architectuur en Management vond de commissie op basis van het dossier de formulering van de managementskills overambitieuus. Dit beeld is evenwel bijgesteld in de gesprekken en in het geactualiseerde dossier. Daar werd het opleidingsonderdeel People management terecht beperkt tot Communicatie Skills en Verdieping Communicatie Skills. Projectmanagement en team skills worden sterker geïntegreerd in de projectateliers, waar studenten de verschillende stappen in een bouwproject leren kennen en een helikopterview ontwikkelen.

Het opleidingsonderdeel Beroepsmethodiek vond de commissie aanvankelijk niet sterk gedefinieerd in het curriculum. In de documenten kon de commissie vaststellen dat de rode draad in deze cursus de bouwpartners en hun taken zijn. De verschillende fasen van een bouwproject worden doorlopen en de theoretische kennis wordt meteen toegepast in oefeningen (stedenbouwkundige vergunning, meetstaat, lastenboek enz.). De rol van projectontwikkelaar komt hier volgens de commissie evenwel onvoldoende aan bod.

Het programma van de pijler Architectuur en Context wordt kwantitatief onderbedeeld door slechts twee vakken van drie studiepunten, geschiedenis en beroepsethiek, en is ook inhoudelijk inadequaet gedefinieerd, zo vindt de commissie.

Geschiedenis behandelt de architectuurstijlen in chronologische volgorde. Uit de documenten blijkt ook dat de bouwwerken worden gesitueerd in hun cultuurhistorische en maatschappelijke context, met aandacht voor het standpunt van de architect en dat van de opdrachtgever. Ze worden geanalyseerd via grondplannen, doorsnedes, axonometrieën, foto's, met aandacht voor de vorm, de functie en de constructie. Buiten de contacttijd analyseren studenten in kleine teams traditionele bouwtypes van inheemse culturen, bijvoorbeeld iglo's en tipi's.

De commissie stelt de vraag of dit opleidingsonderdeel in de sterk technisch gerichte opleiding Toegepaste Architectuur niet beter als een praktijkgerichte geschiedenis van problemen en vraagstukken opgevat kan worden. De docenten benadrukken dat geschiedenis in de activerende hoorcolleges niet beperkt is tot een stijlenverhaal, maar dat ook de context en het denken over architectuur aan bod komen. De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat de reflectie op architectuur en context ook aan bod komt in het portfolio. Ze wijzen ook naar de vele studiebezoeken gekoppeld aan projecten van studenten, die de eventuele kloof tussen theorie en praktijk zullen oplossen. Ook de opdrachten in het projectatelier kunnen het inzicht in de context van architectuur verruimen, zo geven de docenten aan. Dat neemt niet weg dat het cursorisch onderwijs in de pijler Architectuur en Context hierbij beter dient aan te sluiten dan thans gepland wordt.

Voor het tweede vak van de pijler Architectuur en Context, beroepsethiek, is de definitie nog fluïde, zo zeggen de docenten. Het vak zal vooral ondersteunend zijn bij heel wat vaardigheden die de studenten moeten verwerven in andere opleidingsdelen.

In het projectatelier leren de studenten tijdens de eerste twee fases de kennis en vaardigheden toepassen die ze hebben verworven, bijvoorbeeld de tools voor virtueel bouwen. Het atelier wordt begeleid via sessies met vakdocenten. Naast projectonderwijs, peer teaching en tutoring kunnen studenten in het kader van het projectatelier verbredende en verdiepende workshops volgen over een aantal thema's, bijvoorbeeld ergonomie.

De opdrachten in het atelier evolueren van individueel naar teamwerk en van eenvoudige naar complexe opdrachten, bijvoorbeeld een woonomgeving op één niveau, tot een grootschalig openbaar project, aansluitend bij de andere opleidingsonderdelen die in die periode gegeven worden.

Het is de commissie tijdens de gesprekken duidelijk geworden dat de regie van projectateliers een specifieke opdrachtenstrategie volgt. De opdrachten vertrekken van bestaande ontwerpen die tot een bepaald niveau zijn uitgewerkt om ze in verschillende aspecten te analyseren, te preciseren, verder uit te werken, te visualiseren en/of te beschrijven.

Ook het portfolio vormt een deel van de architecturale praktijk in het programma, waarin studenten kritisch nadenken over hun sterktes en zwaktes, over de verwachtingen van de sector en de richting die ze uit willen gaan.

Tijdens de gesprekken wordt duidelijk dat studenten ook met het portfolio een mooi en transparant traject zullen afleggen. In de eerste opleidingsfase formuleren ze hun leerdoelen en de activiteiten die hen daartoe kunnen brengen: workshops, prospectiemogelijkheden, studiereizen, bedrijfsbezoeken. Als ze bijvoorbeeld met een architect of een werfleider meegaan naar een werf of een bezoek brengen aan een fabrikant of een leverancier, nemen ze dat op in hun portfolio. Ze kunnen daarbij de link leggen naar bepaalde opleidingsonderdelen en het projectatelier. In de tweede opleidingsfase helpt het portfolio om de keuze voor twee geschikte werkplekken in de derde opleidingsfase voor te bereiden. In de laatste opleidingsfase is het portfolio een productportfolio, waarin de student een overzicht geeft van zijn werk en zijn leerresultatenbarometer finaliseert (zie bij standaard 3).

De derde opleidingsfase bestaat vooral uit werkplekieren, waar studenten hun verworven competenties kunnen toepassen en versterken op twee werkplekken. Tegelijk krijgen ze de kans om nog workshops en lezingen te volgen om hun competenties te verbreden of te verdiepen. De student kan solliciteren voor een bepaalde werkplek en wordt gecoacht door een mentor ter plaatse en opgevolgd door een begeleider verbonden aan de instelling. De taken van de werkplekbegeleider van de instelling en de mentor op de werkplek zijn duidelijk omschreven in de handleiding werkplekieren. Er zijn criteria vastgelegd voor communicatie en afspraken en voor leren en begeleiden.

De studenten Interieurvormgeving geven aan dat ze tevreden zijn over hun opleiding, waarvan het leertraject enigszins parallel loopt aan die van Toegepaste Architectuur. Het eerste jaar wordt de blik verruimd via forums en dergelijke. Studenten die nog niet weten welke richting ze precies uit willen, worden daarin planmatig begeleid. Het tweede jaar is veelal technisch en gericht op het uitvoeren van ontwerpen onder begeleiding. In het derde jaar hebben ze vijf 'studio's'. In het portfolio bundelen ze hun leermomenten en projecten.

Onderwijs- en leervormen

In de vier pijlers van het programma kiest de opleiding voor actieve werkvormen, in lijn met de beoogde leerresultaten: activerende hoorcolleges, (digitale) begeleide zelfstudie, casestudies, (online) discussies, workshops en skillslab. In het projectatelier worden projectonderwijs, peer teaching en tutoring ingezet.

Voor praktijkopdrachten in het projectatelier zijn er vaste begeleidingssessies met vakdocenten. Alle opdrachten in het atelier houden verband met CAAD.

De begeleiding van studenten hangt sterk samen met de cultuur van feedback en met de evaluatie, die verder aan bod komen bij standaard 3.

Personeel

De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat het personeel voor een deel zal bestaan uit de docenten in de opleiding Interieurvormgeving, bachelors en masters uit de architectuur-, vormgevings- en bouwsector. Veel van deze lesgevers staan ook in de praktijk, wat hun studenten zeer positief vinden. De docenten zijn enthousiast en aanspreekbaar, zo blijkt tijdens de gesprekken. De sfeer tussen docenten en studenten blijkt zeer positief.

Naast personeel van de opleiding Interieurvormgeving wil de hogeschool nieuwe personeelsleden aanwerven voor de opleiding Toegepaste Architectuur. Het bestuur geeft aan dat er 45 bijkomende VTE voor de hogeschool zijn goedgekeurd voor de volgende jaren, wat daartoe mogelijkheden opent. De commissie meent dat een dergelijke investering voorwaardelijk zal blijken te zijn voor het behalen van de doelstellingen.

Voorzieningen

De opleiding Toegepaste Architectuur wordt ingericht op de Campus Lucas Faydherbe in Mechelen, waar de bacheloropleiding Interieurvormgeving en de bachelor-na-bachelor Meubelontwerp gevestigd zijn. Er is een vernieuwbouw gepland voor dit gebouw, waarvoor in de nodige financiële middelen is voorzien. De campus vormt een bijzonder inspirerende en dynamische omgeving voor de studenten, zo stelde de commissie tijdens de rondleiding vast.

De campus bestaat vooral uit oude veilingpakhuizen. Er zijn vier ateliers, een tentoonstellingsruimte en een projectielokaal. In het werkhuis kunnen studenten onder begeleiding terecht voor hun constructies in staal en hout. In een kleiner werkhuis met materiaalwinkel, foamcutters, lasercutter, 3D-printer, soldeerunit, naaimachine, etc. kunnen ze maquettes en modellen maken. De foyer is de ruimte voor eten en ontspanning. Verder is er het documentatiecentrum, dat een materialenbibliotheek bevat. Daar zijn ook altijd een of meerdere docenten aanwezig, die studenten kunnen aanspreken met hun vragen over opleidingsonderdelen. De studenten van de opleiding Interieurvormgeving bevestigen dat de continue aanwezigheid van een begeleider zeer ondersteunend werkt.

De auditoria en de bibliotheek liggen in Campus De Vest, aan de overkant van de straat. De unit Interieur en Design heeft een eigen budget om boeken aan te kopen. De tijdschriften liggen ter beschikking in de campus Faydherbe.

De instelling maakt gebruik van het leerplatform Toledo van de Associatie KU Leuven.

De studenten geven aan dat de totale prijs van de opleiding vooraf niet helemaal duidelijk is. Dit heeft te maken met de noodzakelijke productie van materiaal voor de projectateliërs (prints, maquettes, etc.) waarvan de kosten vooraf niet bekend zijn. Ze geven wel aan dat ze de kosten kunnen beperken door te kiezen voor goedkope materialen. De commissie vraagt zich af of het niet zinnig is om vooraf een raming van de gemiddelde kosten op te geven.

Overwegingen:

Ook voor deze standaard heeft het bezoek de commissie veel bijgebracht. De opbouw van het programma en toenemende complexiteit ervan zijn verduidelijkt.

Tijdens het bezoek is de meerwaarde van het portfolio duidelijk geworden. De studenten doorlopen een traject, waarbij ze informatie krijgen en ertoe aangezet worden om na te denken over hun ervaringen en realisaties. De opleiding beseft dat dit een fragiele leersituatie is en wil daarom aandacht besteden aan een goede omkadering, zo blijkt uit de gesprekken.

De commissie vond de leeromgeving op de Campus Faydherbe zeer goed. Het geeft vertrouwen dat de opleiding Toegepaste Architectuur daar zal aansluiten bij de opleiding Interieurvormgeving, die zeer levendig is en over aangepaste ruimten beschikt.

Om het programma waar te maken, zijn heel wat vakdeskundigen beschikbaar uit de reeds bestaande richtingen, bijvoorbeeld over kritisch omgaan met technologie en de recente toepassingen van BIM. De commissie steunt de hogeschool in haar voornemen om extra personeel aan te werven. Ze beveelt aan de personeelsbezetting grondig tegen het licht te houden, ook rekening houdend met de verschillende schaalniveaus die via de behandelde projecten in de opleiding aan bod komen. Er is volgens haar met name nood aan experts die de verwezenlijkingsproblematiek van de grotere schaal in het programma kunnen integreren.

Het is de commissie in positieve zin opgevallen dat er sterk wordt ingezet op de uitwerking van de zogenaamde Faydherbe Academie: een extra-curriculair programma van uitstappen, lezingen en films gerelateerd aan architectuur, waaraan studenten vrijwillig kunnen deelnemen en waarvan ze in hun portfolio een verslag en een reflectie schrijven. Studenten Interieurvormgeving vermelden dat de Academie sterk wordt gepromoot door de opleiding en dat ze geregeld ondersteunende lezingen volgen die hun opdrachten contextualiseren, wat helpt om ze in perspectief te zien en naar behoren te verwerken in het portfolio. Het aanbod van de Academie zal worden uitgebreid ten behoeve van de studenten Toegepaste Architectuur, zo bleek in de gesprekken.

De commissie vindt het ook zeer positief dat er een plaats is waar studenten terecht kunnen als ze vragen of problemen hebben bij een of ander opleidingsdeel.

Ze waardeert ook dat de opleiding bereid is om nog verder te verbeteren en openstaat voor de aanbevelingen die de commissie tijdens de gesprekken heeft geformuleerd.

Het programma van de pijler Architectuur en Context verdient volgens de commissie nog een meer praktijkgerichte aanpassing. Het is beperkt tot een geschiedenis van architectuurstijlen, en ethiek en deontologie, wat onvoldoende aansluit bij de kernopdracht van Toegepaste Architectuur, zoals die ook in de gesprekken werd verduidelijkt.

De commissie beveelt tot slot aan om de rol van de projectontwikkelaar duidelijk in het programma te integreren.

Samengevat is de commissie van oordeel dat de inhoud en de vormgeving van het programma, met inbegrip van de opleidingsspecifieke onderwijs- en leervormen, de studenten in staat zal stellen de beoogde leerresultaten te bereiken. De kwaliteit en kwantiteit van het geplande personeel en de kwaliteit van de geplande opleidingsspecifieke voorzieningen zijn daarbij essentieel. De commissie is ervan overtuigd dat programma, personeel en voorzieningen voor studenten een samenhangende onderwijsleeromgeving zullen vormen. De geplande investeringen zijn toereikend om de opleiding tot stand te brengen en het volledige opleidingstraject te kunnen aanbieden.

Oordeel: voldoende

1.3 Generieke kwaliteitswaarborg 3: te realiseren eindniveau

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van beoordeling, toetsing en examinering, waardoor zij nagaat of de beoogde leerresultaten worden bereikt.

Bevindingen:

Uit het aanvraagdossier blijkt dat er gevarieerde evaluatievormen worden gehanteerd, aangepast aan de beoogde leerresultaten. De evaluatie is sterk praktijkgericht vanaf de start. Voor de evaluatie van opleidingsonderdelen wordt zoveel mogelijk gewerkt met een vierogenbeleid. Per opleidingsonderdeel zijn er maximaal vier examenkansen.

De evaluaties gebeuren in een cultuur van feedback, zo geeft de instelling aan. Op meerdere momenten krijgen studenten via toetsen formatieve feedback op hun leerproces, zodat ze hun leerproces kunnen verbeteren.

Daarnaast is er de summatieve evaluatie waarbij de student beoordeeld wordt op zijn prestaties. De toetsmatrix geeft per opleidingsonderdeel de verschillende vormen van summatieve toetsing aan: een enkele kennistoets, en verder casus- of projecttoetsen gebaseerd op een authentieke casus, peer- en selfassessments, praktijktoetsen, vaardigheidstoetsen en portfolio-assessments.

In het portfolio houdt de student zijn competentieontwikkeling bij met de leerresultatenbarometer, die visueel aangeeft in hoeverre de student elk opleidings specifiek leerresultaat en de onderliggende gedragsindicatoren heeft verworven. De student moet zichzelf minstens vier keer per jaar evalueren met deze barometer en de resultaten daarvan bespreken met de docent. Door de feedback van meerdere momenten vast te leggen, krijgt hij een duidelijk zicht op zijn ontwikkeling.

Het portfolio wordt per fase op een verschillende manier beoordeeld. In de eerste fase ligt de focus op de individuele producten, vanaf de tweede fase wordt via peerevaluatie ook de verantwoordelijkheid van de student voor collectieve resultaten in de projectteams beoordeeld. In fase 3, het werkplekleren, bepaalt de student zijn persoonlijke leerdoelen, de bijhorende activiteiten en resultaten, in nauw overleg met de docent en de mentor op de werkplek. Het portfolio wordt dan op basis van de bewijsstukken summatief geëvalueerd.

De opbouw van de evaluatie van het werkplekleren is duidelijker geworden tijdens het bezoek. Die evaluatie vertrekt van de sterktes en zwaktes van de student en zijn leerdoelen, gerelateerd aan de OLR's. Per OLR moet de student in de loop van zijn traject de basisdoelen behalen op een bepaald niveau: basis, medium of verdiepend. Voor hij start, maakt de student een eigen evaluatieplan met zijn leerdoelen en de bijbehorende evaluatievormen.

Tijdens het werkplekleren wordt de student begeleid door de mentor van de werkplek en de begeleider van de opleiding. De student heeft met zijn mentor op de werkplek geregeld een coachinggesprek over zijn functioneren, de effectiviteit van zijn handelen en het bereiken van zijn leerdoelen.

Daarnaast wisselen studenten in een leergroep op de campus ervaringen en leerkansen uit betreffende het behalen van hun vooropgestelde leerdoelen. Dat gebeurt eerst om de twee weken en later om de maand. De student verwerkt de feedback uit het coachinggesprek en de leergroep in de elektronische toepassing Feedpulse. De mate waarin hij daarmee aan de slag gaat, wordt meegenomen in de summatieve toetsing.

De student wordt ook aangemoedigd om zelf nog bijkomende feedbackmomenten te organiseren. Het is expliciet de bedoeling dat hij hoger mikt dan de basisnormen. Via het werkplekleren kan hij nog beter worden in de zaken die hij wenst.

Voor het werkplekleren is er twee keer per semester een 360 graden beoordeling over de eerste negen OLR's, waarbij een evaluatieformulier wordt ingevuld door de student, de mentor, een docent en een medestudent. Per semester is aangegeven welke resultaten zwaarder doorwegen.

Op het einde van elk semester moet de student ook aantonen dat hij zijn vooropgestelde leerdoelen bereikt heeft tijdens een jurypresentatie en een aansluitend gesprek. De student bereidt dit gesprek voor in een leergroep met docenten en aan de hand van de formulieren van de 360 graden evaluatie. De jury bestaat uit de begeleider, de mentor en een zestal studenten.

De opleidingsverantwoordelijken benadrukken dat de reflectiekracht van het portfolio heel sterk is. De curves van de leerbarometer zijn duidelijk en vormen een synthese van wat de student kan. Er is ook een vast kader ontwikkeld voor de beoordeling van het productfolio en de jurypresentatie van het portfolio.

De commissie had vragen bij de weging in de jury: wegen de studenten evenveel door in de beoordeling van het werkplekleren als de andere juryleden? De opleidingsverantwoordelijken geven aan dat de tussentijdse jurygesprekken vooral gaan over OLR 10: reflecteren op het eigen professioneel handelen en de eigen leerbehoeften, en vandaaruit initiatieven nemen om zich blijvend te professionaliseren. De opleiding wil heel veel aandacht besteden aan deze zelfreflectie, die niet evident is en erg belangrijk voor het professioneel functioneren.

Voor de beoordeling van de projectateliërs en het werkplekleren wordt Feedpulse geïntegreerd in de elektronische leeromgeving. Tijdens de gesprekken bleek dat de docent controleert welke feedback de student vastlegt en daarop reageert als het nodig is.

Desgevraagd geeft de opleiding aan dat ze geen nood ziet aan een bachelorproef omdat in het werkplekleren alle leerresultaten worden geëvalueerd. Ze benadrukt ook dat ze sterk betrokken is bij de begeleiding en de evaluatie van het werkplekleren, waarbij studenten worden gemonitord op het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. De opleiding verwijst naar een proefproject rond werkplekleren bij de opleiding Interieurvormgeving, met aandacht voor het type student dat wordt toegewezen aan een bepaalde werkplek. Ze herhaalt ook dat de instelling verantwoordelijk blijft voor de score van de student. Voor de opleiding Toegepaste Architectuur komt er een werkplekcoördinator die de administratieve kant van de zaak behartigt, met daarnaast een nog te bepalen aantal begeleiders. De opleiding benadrukt dat de leergroepen samenkomen op de campus, dus de begeleiding verloopt niet enkel digitaal. Studenten hebben ook minstens om de twee weken een coachinggesprek met de mentor op de werkplek, met veel aandacht voor het gedrag van de student in het team op de werkplek.

Ook het gesprek met de studenten Interieurvormgeving was op dit punt voor de commissie geruststellend. Ze geven aan dat hun (veel beperktere) werkplekleren goed begeleid en op verschillende momenten geëvalueerd wordt door een jury, waarin ook een externe zitting heeft. Dat gebeurt aan de hand van duidelijke criteria.

De commissie had aanvankelijk nog enige bezorgdheid over de omnivalentie van het diploma, aangezien de opleiding sterk focust op de praktijk en de stage slechts op twee plaatsen plaatsvindt. De opleiding benadrukt dat alle studenten alle OLR's moeten verwerven, maar dat ze afhankelijk van hun stage in bepaalde OLR's hoger zullen scoren.

De slaagpercentages in de opleiding Interieurvormgeving bij Thomas More geven alvast perspectief voor de nieuwe opleiding: van de 230 studenten die vorig jaar begonnen, zitten er nu 150 studenten in de tweede opleidingsfase.

Overwegingen:

De commissie vindt het positief dat de opleiding werkt met een gevarieerd en een praktijkgericht evaluatiemodel.

Tijdens de gesprekken en na lectuur van de documenten is het de commissie duidelijk geworden hoe studenten aan het einde van de opleiding kunnen aantonen dat ze alle competenties hebben verworven als ze zelf hun leertraject bepalen, er vrijwel geen traditionele examens zijn en geen bachelorproef.

In de evaluatie speelt het portfolio een belangrijke rol. Het bevat een operationalisering van de leerresultaten van de student, die hij zelf opvolgt onder het wakende oog van de docent. De commissie vindt dat er voldoende opvolging is om te zien dat de lat gehaald wordt, via de leergroepen, de leerresultatenbarometer en de bezoeken van de opleiding op de werkplek.

Na de beoordeling door een jury met docenten, werkveld en medestudenten volgens een vast stramien, moet de student onder begeleiding reflecteren over het proces en het product. Daarbij kan hij ook vergelijken met de scores van andere studenten.

De commissie vindt het ook positief dat bij de beoordeling van de student altijd iemand van het werkveld betrokken is. Ze ondersteunt de opleiding in haar voornemen om voldoende externe ogen te laten meekijken bij de eindbeoordeling van het traject.

Ze beveelt ook aan om OLR1 gradueel te formuleren en aan te geven wanneer de beoordeling voldoende, goed of zeer goed is. Dit kan studenten helpen bij het werkplekleren en bij de evaluatie aan het einde van de opleiding.

Samenvattend vindt de commissie dat de opleiding in haar toetsbeleid formuleert hoe zij ervoor zorgt dat de evaluatie valide, betrouwbaar en transparant is. De beoogde evaluatievormen zijn congruent met de verschillende leervormen.

Oordeel: voldoende

2 Domeinspecifieke leerresultaten

De opleiding bachelor in de Toegepaste Architectuur vertrekt vanuit de tien domeinspecifieke leerresultaten die afgetoetst en formeel bekrachtigd zijn door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) en recent gevalideerd zijn door de NVAO (juli 2017).

De opleiding neemt de domeinspecifieke leerresultaten integraal over als opleidingsspecifieke leerresultaten in een andere volgorde, die in het kader van de opleiding volgens de commissie inderdaad logischer is (zie bijlage 2).

De meeste opleidingsspecifieke leerresultaten van de opleiding bachelor in de Toegepaste Architectuur (professionele bachelor) zijn volgens de commissie helder gedefinieerd en begrijpelijk en bevinden zich op het niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur (VKS). Het betreft toepassingsgerichte werkzaamheden en vaardigheden in de strikte uitwerkende, ondersteunende en uitvoeringsgerichte zin. De bachelor detailleert (materiaalkennis, kennis bouwdetailering, epb ...), visualiseert ('tekenen' met hedendaagse middelen), organiseert (vergadertechniek, verslaggeving, administratie algemeen ...), volgt de uitvoering op en werkt interdisciplinair samen binnen het bouwteam. Het betreft dus kennis en vaardigheden met betrekking tot het realiseren van een voorafgaandelijk ontwerp en/of concept.

De formulering van sommige opleidingsspecifieke leerresultaten (1, 2 en 9) vindt de commissie evenwel ambigue en vatbaar voor verschillende interpretaties. Om een helder onderscheid te maken met het masterniveau, heeft ze dan ook een alternatieve formulering voorgesteld onder de overwegingen bij standaard 1.

3 Beoordelingsproces

De beoordeling werd uitgevoerd aan de hand van het 'Kader Toets Nieuwe Opleiding – Vlaanderen 2015 – 2021', zoals bekrachtigd door de Vlaamse regering op 28 mei 2015.

De commissie heeft zich aan de hand van de door de opleiding verstrekte documenten op de beoordeling voorbereid.

Tijdens een voorbereidende vergadering op 26 oktober 2017 heeft de commissie alle verkregen informatie besproken en heeft zij tevens alle gesprekken van het locatiebezoek voorbereid.

Het locatiebezoek vond plaats op 27 oktober 2017. Tijdens dit bezoek zijn de vraagpunten van de commissie aan de orde gesteld in de verschillende gesprekken. Het programma van het locatiebezoek is toegevoegd in bijlage 4. De commissie heeft alle informatie besproken en vertaald naar een oordeel op de drie generieke kwaliteitswaarborgen en een eindoordeel. De commissie heeft deze conclusie in volledige onafhankelijkheid genomen.

Het totaal aan beschikbare gegevens is verwerkt tot een ontwerp van adviesrapport dat naar alle commissieleden werd verstuurd. De feedback van de commissieleden is verwerkt. Het definitieve adviesrapport werd naar de NVAO gestuurd op 30 november 2017.

4 Overzicht oordelen

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het oordeel van de commissie uit hoofdstuk 2 weer.

Generieke kwaliteitswaarborg	Oordeel
1 Beoogd eindniveau	Voldoende
2 Onderwijsleeromgeving	Voldoende
3 Te realiseren eindniveau	Voldoende
Eindoordeel	Voldoende

Bijlage 1: Basisgegevens over de instelling en de opleiding

Naam, adres, telefoon, e-mailadres, website instelling	Thomas More Mechelen-Antwerpen Zandpoortvest 60 B-2800 MECHELEN
Status instelling	Ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie KU Leuven
Naam, functie, telefoon, e-mail contactpersoon	Guy Foulon Unitmanager Interieur & Design +32 478 58 96 86 guy.foulon@thomasmore.be
Naam opleiding (graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in de Toegepaste Architectuur
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	Geen
(Delen van) studiegebied(en)	Architectuur
ISCED benaming van het studiegebied	0731: Architecture and town planning
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– Geen – Geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging opleiding	Mechelen
Stuieomvang (in studiepunten)	180 ECTS
Nieuwe opleiding voor Vlaanderen	Nee
Aansluitingsmogelijkheden en mogelijke vervolgoopleidingen	– Master of Science in de Architectuur; – Master of Science in de Interieurarchitectuur, mits schakelprogramma.

Bijlage 2: Domeinspecifieke leerresultaten

1. De bachelor Toegepaste Architectuur organiseert architectuurprojecten functioneel, van bouwopgave tot definitief ontwerp.
2. De bachelor Toegepaste Architectuur visualiseert architectuurprojecten overtuigend en selecteert daarvoor de actuele en innovatieve technieken in functie van de verschillende bouwpartners.
3. De bachelor Toegepaste Architectuur detaileert nauwgezet architectuurprojecten in functie van de uitvoering.
4. De bachelor Toegepaste Architectuur integreert integrale duurzaamheid bij het organiseren, visualiseren en detailleren van architectuurprojecten.
5. De bachelor Toegepaste Architectuur werkt architectuurprojecten uit met respect voor een internationale en interculturele context.
6. De bachelor Toegepaste Architectuur volgt de uitvoeringsfase van een architectuurproject op en adviseert daarbij de verschillende bouwpartners over technische aspecten en met kennis van bouwwetgeving.
7. De bachelor Toegepaste Architectuur onderbouwt de keuzes die hij maakt in elke fase van een architectuurproject en communiceert daarover mondeling en schriftelijk met de betrokken bouwpartners.
8. De bachelor Toegepaste Architectuur positioneert zichzelf binnen een professioneel bouwteam en werkt interdisciplinair samen op een constructieve en ondernemende manier.
9. De bachelor Toegepaste Architectuur analyseert op een onderzoeksgerichte manier autonoom architecturale uitdagingen en lost die creatief en innoverend op.
10. De bachelor Toegepaste Architectuur reflecteert op het eigen professioneel functioneren en de eigen leerbehoeften en vertaalt deze reflectie in initiatieven om zich blijvend te professionaliseren.

Bijlage 3: Samenstelling visitatiecommissie

Voorzitter:

- Bernard Colenbrander, hoogleraar Architectuurgeschiedenis en –theorie, Technische Universiteit Eindhoven;

Leden:

- Guy Châtel, burgerlijk ingenieur architect en hoofddocent Architectuurwetenschappen en –ontwerp, Universiteit Gent;
- Filip Delanghe, architect, oprichter en directeur van awg architecten cvba, samen met onder meer bOb Van Reeth;
- Bram Roelant, student-lid, bachelor in de Politieke Wetenschappen en bachelor in het Sociaal Werk, voltijds werkend en zich voorbereidend op de masterproef voor het schakelprogramma Overheidsmanagement en Beleid.

Bernard Colenbrander is hoogleraar Architectuurgeschiedenis en -theorie aan de Technische Universiteit Eindhoven. In de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw werkte hij voor het Nederlands Architectuurinstituut, laatst als hoofdcurator. Professor Colenbrander is voorzitter van de stichting Architecturalia, die architectuurhistorisch onderzoek wil bevorderen. Hij was eerder lid van de adviescommissie Wetenschap van het Prins Bernhard Cultuurfonds en van de adviescommissie Architectuur van het Stimuleringsfonds voor Architectuur en momenteel bestuurslid van de Sikkens Foundation. Hij heeft ervaring als commissielid en als voorzitter van visitatiecommissies.

Guy Châtel is burgerlijk ingenieur architect en hoofddocent Architectuurwetenschappen en -ontwerp aan de vakgroep Architectuur en Stedenbouw van de Universiteit Gent. Hij is ook wetenschappelijk en academisch verantwoordelijke voor het labo voor toegepast onderzoek en dienstverlening in ontwerpvragestukken, lid van vakgroepraad Architectuur en Stedenbouw en adviserend lid van de opleidingscommissie Architectuur. Professor Châtel fungeert geregeld in jury's van architectuurscholen. Hij werkte ook als zelfstandige ir.architect van 1984 tot 2012.

Filip Delanghe is architect en partner van cvba ArchitectenWerkGroep sinds 1997. In 2002 werd hij oprichter en directeur van awg architecten cvba, samen met onder meer bOb Van Reeth. Hij heeft ervaring met grote architectuurprojecten, vooral in Vlaanderen en Nederland. Filip Delanghe is ook betrokken bij het hoger onderwijs. Hij was gastdocent aan de faculteit Bouwkunde van de Technische Universiteit Delft (NL) en is jaarlijks jurylid in binnen- en buitenlandse architectuurscholen. Hij was lid van de visitatiecommissie voor de master in Architectuur aan de Artez Hogeschool (Academie voor Bouwkunst) in Arnhem (NL).

Bram Roelant volgde de bachelor in de Politieke Wetenschappen aan de KU Leuven (2008-2010) en de bachelor in het Sociaal Werk aan de Hogeschool Gent (2010-2013). Sindsdien werkt hij voltijds bij het OCMW Gent. Binnenkort start hij met zijn masterproef voor het schakelprogramma Overheidsmanagement en Beleid. Hij was lokaal en landelijk actief als studentenbestuurder, onder meer als voorzitter van de Vlaamse Vereniging van Studenten, ondervoorzitter van de Raad Hoger Onderwijs van de Vlaamse Onderwijsraad, lid van de raad van bestuur van de Vlaamse Hogescholenraad en de Vlaamse Interuniversitaire Raad, voorzitter van de studentenraad van de Hogeschool Gent. Hij was student-lid in commissies voor opleidingsvisitaties en TNO's.

De commissie werd bijgestaan door:

- Dagmar Provijn, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator;
- Bea Bossaerts, freelanceredacteur, secretaris.

Alle commissieleden, de procescoördinator en de secretaris hebben een onafhankelijkheids- en geheimhoudingsverklaring ondertekend waarmee zij tevens instemmen met de NVAO gedragscode.

Bijlage 4: Programma locatiebezoek

Toets nieuwe opleiding - Bachelor in de Toegepaste Architectuur

Locatie: Campus Lucas Fayd'herbe – Zandpoortvest 16 – 2800 Mechelen

09.00u – 10.00u	Ontvangst, kort vooroverleg visitatiecommissie, doornemen documenten ter inzage
10.00u – 10.30u	Sessie 1 – Gesprek met vertegenwoordigers van het instellingsbestuur <ul style="list-style-type: none">• Machteld Verbruggen Algemeen Directeur Thomas More Mechelen-Antwerpen• Karel Van Roy Regiodirecteur Thomas More Mechelen-Antwerpen• Guy Foulon Unitmanager Interieur & Design• Mia De Wilde Change Manager ICTS en Infrastructuur
10.30u – 11.30u	Sessie 2 – Gesprek met opleidingsverantwoordelijken (ontwikkelteam) <ul style="list-style-type: none">• Guy Foulon Unitmanager Interieur & Design• Bart Milon Opleidingsmanager Toegepaste Architectuur (aanstelling november 2017) Senior Projectleider, MVRDV Rotterdam, Nederland• Isabel Deprez Directeur Onderwijs• Sabrina Gutierrez Vidal Stafmedewerker Onderwijs Blended learning
11.30u – 12.00u	Bezoek aan de voorzieningen
12.00u – 13.00u	Lunch – Overleg visitatiecommissie
13.00u – 14.00u	Sessie 3 – Gesprek met docenten <ul style="list-style-type: none">• Wim Valvekens Virtueel bouwen CAAD• Michaël Van de Velde Virtueel bouwen Visualiseren• Leentje Van Aken Technische vakken• Diederik Op de Beeck Technische vakken en bouwadministratie• Kris Mees Cultuur & Geschiedenis• Sabrina Gutierrez Vidal Werkpleklers Portfolio• Bart Milon Projectateliërs

14.15u – 15.00u	<p>Sessie 4 – Gesprek met studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Louise Feyen 3de jaar Bachelor in de Interieurvormgeving Thomas More Mechelen-Antwerpen • Maxim Lannaux 3de jaar Bachelor in de Interieurvormgeving Thomas More Mechelen-Antwerpen • Rick de Kwaadseniet 3de jaar Bachelor in de Interieurvormgeving Thomas More Mechelen-Antwerpen • Wimjan Nitelet Voorzitter Studentenraad 2de jaar Bachelor in de Interieurvormgeving Thomas More Mechelen-Antwerpen – student / - 2IV • Robbe Vandingelen 2de jaar Bachelor in de Toegepaste Architectuur Hogeschool West-Vlaanderen
15.15u – 16.00u	<p>Sessie 5 – Gesprek met vertegenwoordigers werkveld</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bart Janssens Architect/Zaakvoerder AIM Architectenbureau • Bart Hoylarts Architect/Vennoot a2o Architectenbureau • Filip Declercq Architect/Managing Director ELD Studiebureau • Bart Joosten Departementshoofd Facilitair Stad Mechelen Bouwheer • Erik Van De Wauwer Afdelingshoofd Projectbureau Technische Dienst Gasthuisberg Bouwheer • Sven De Vos Directeur Bouwteam Willemen nv Aannemingsbedrijf • Lucas Conings Besix Deputy General Manager Aannemingsbedrijf • Kurt Van den Plas MBG Directeur der Werken Aannemingsbedrijf
16.15u – 16.45u	<p>Tweede gesprek met opleidingsverantwoordelijken</p>
16.45u – 17.30u	<p>Overleg visitatiecommissie</p>

Bijlage 5: Overzicht van gebruikte of geraadpleegde documenten

Informatiedossier opleiding/instelling

- Aanvraagdossier TNO Bachelor in de Toegepaste Architectuur (professioneel gerichte bachelor)
- Actualisatie bij het aanvraagdossier, dd. 25 oktober 2017
- Bijlagen bij het aanvraagdossier:
 - Administratieve gegevens
 - Positief advies macrodoelmatigheid Commissie hoger Onderwijs
 - Bewijs van betaling voor aanvraag toets nieuwe opleiding
 - Domeinspecifieke leerresultaten
 - Opleidingsspecifieke leerresultaten
 - Opleidingsspecifieke leerresultaten met gedragsindicatoren
 - op basis van niveaus
 - Schematisch programmaoverzicht
 - ECTS-fiches voor de 1ste opleidingsfase
 - Body of knowledge and skills voor de 1ste opleidingsfase
 - Personeel
 - Contacten met het werkveld
 - Investeringsplan

Documenten beschikbaar gesteld tijdens locatiebezoek

- Handboeken en studiemateriaal
- Documenten die ook elektronisch ter beschikking werden gesteld vanaf de vooravond van de voorbereiding van het locatiebezoek:

Informatie over alle opleidingsonderdelen

- studiewijzer, overzicht studiemateriaal, voorbeeldvragen van schriftelijk examen inclusief correctie
- Projectatelier: leerlijn en leerresultatenbarometer, opdrachtbeschrijvingen
- Portfolio: beoordelingskader, evaluatie samenwerken, opdrachtsbeschrijvingen
- Werkpleklers: handleiding, handleiding voor de studenten, handleiding voor de werkplek

Aanvraagdossier macrodoelmatigheid

Aanvraagdossier Toets Nieuwe Opleiding

Overzicht Curriculae vitae

Kwaliteitscultuur

- 1. Opzet en organisatie van de interne kwaliteitszorg
- 2. Kwaliteitscultuur | Tekst voor website
- 3. Kader voor opleidingen
- 4. Bouwstenen opleiding | <http://bouwstenenopleiding.thomasmore.be/>
- 5. Bouwstenen opleidingsonderdeel | <http://bouwstenenopo.thomasmore.be>
- 6. Dashboard Thomas More | <https://dashboard.thomasmore.be>
(gebruikersnaam: Gast | wachtwoord: TM123456)
- 7. Instroombevraging | Interne Kwaliteitszorg | Meetbeleid
- 8. Opleidingsonderdeel evaluatie QuickScan | Interne Kwaliteitszorg | Meetbeleid
- 9. Opleidingsonderdeel evaluatie QuickScan Engels | Interne Kwaliteitszorg | Meetbeleid
- 10. Opleidingsonderdeel evaluatie Stage-OPO | Interne Kwaliteitszorg | Meetbeleid
- 11. Onderwijsspiegel | Presentatie
- 12. Generieke beoordelingsniveaus

Thomas More

- 1. Thomas More Company Bible (in ontwikkeling, versie 24.10.2017)
- 2. ABC van Thomas More
- 3. Organogram 2017-2018
- 4. Onderwijs- en examenreglement
- 5. Functieprofiel Regiodirecteur
- 6. Functieprofiel Opleidingsmanager
- 7. Functieprofiel Unitmanager
- 8. Functiefamilie Leidinggevenden: rollen
- 9. Partners in education | infofiche

Bijlage 6: Lijst met afkortingen

BIM	Building Information Modelling
CAAD	Computer Aided Architectural Design
DLR	domeinspecifiek leerresultaat
ECTS	European Credit Transfer System
NVAO	Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie
OLR	opleidingsspecifiek leerresultaat

Het adviesrapport is tot stand gekomen in opdracht van de NVAO met het oog op toetsing van de nieuwe opleiding Bachelor in de Toegepaste Architectuur (professioneel gerichte bachelor) van Thomas More Mechelen-Antwerpen.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)
Parkstraat 28
Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG
T 31 70 312 23 30
E info@nvaio.net
W www.nvaio.net

Aanvraagnummer (005851)